

Ik wil met u in de preek nadenken over hoe wij het nieuwe jaar dat wij nu zijn ingegaan zullen gaan vormgeven. Ik ga u niet vragen naar uw goede voornemens. Dat vaste thema, waar rond de jaarwisseling op de radio, op tv en overal over wordt gesproken, dat laten wij even liggen. Maar het thema van deze preek komt wel dicht in de buurt bij 'goede voornemens'. U en ik zullen dan wel niet gevraagd worden naar onze al dan niet goede voornemens..., maar wel zal het in de preek gaan over onze levensinstelling: *hoe gaan wij die dagen die voor ons liggen, als God het geeft..., hoe gaan wij die dagen tegemoet?*

Wat er dit jaar in je leven zal gaan gebeuren..., dat heb je voor een groot gedeelte niet in de hand... en dat is ook vaak een raadsel wat er zal gaan gebeuren... het jaar kan zo anders lopen dan verwacht..., maar hoe je ermee omgaat, hoe je daarin zult staan..., daar kan je wel over nadenken en ook keuzen in maken. Nou, daar gaat het om in de preek: *om uw en mijn levensinstelling voor 2017.*

Voor dat met elkaar nadenken over onze levensinstelling hebben wij vanmorgen een prachtig voorbeeld, waar wij ons aan kunnen spiegelen: David, de schrijver van Psalm 138. Of het David zelf is geweest die deze psalm heeft geschreven, of dat het iemand is die in opdracht van David heeft geschreven, dat weten wij niet helemaal zeker. Het opschrift boven de psalm 'van David', kan je namelijk ook lezen als 'aan David'. De psalm hoort bij de Davidspsalmen, bij de psalmen waar David voor heeft gezorgd dat die in de liturgie van de joodse tempeldienst terecht kwamen. Ik ga daarom niet zoeken naar wanneer of waarom David nu precies deze woorden heeft geschreven.

Het is ook niet nodig om precies te weten wie deze psalm waarom heeft geschreven, want met opzet zijn de psalmen vaak zo open, zodat iedere gelovige zich erin zou kunnen herkennen, of deze psalmen tenminste zou kunnen spiegelen aan zijn of haar eigen leven. David schrijft bijvoorbeeld over zijn nood, over zijn redding, over zijn vijanden, maar ook over zijn hulp van God..., maar dat doet hij bewust in zulke algemene bewoordingen zodat u en jij de ruimte krijgen om in deze woorden je eigen nood en je eigen vijanden in te vullen, maar ook je eigen momenten van gered worden en geholpen worden. Psalmen zijn liederen die bedoeld zijn om in alles wat je ondervindt in je leven de juiste melodie te vinden. Nu, de juiste melodie, daar gaat het om in de preek..., de juiste melodie, de juiste levensinstelling... hoe sta je in de dingen van je leven, de dingen die je om je heen ziet en de dingen die je zelf meemaakt. Hoe sta je in het leven? Hoe beweeg jij je in het leven? Hoe zet jij je stappen in het nieuwe jaar? Welke melodielijn ga jij in 2017 volgen?

David zet zijn psalm in met een lofzegging: ik zal U loven met heel mijn hart! Ja, alle mogelijke goden mogen het horen: 'in de tegenwoordigheid van de goden zal ik voor U psalmen zingen'. Alle volken uit Davids tijd, die meestal verschillende goden vereerden, mochten het horen: David looft God. En God *alleen!* ... Heel Davids wezen is bij deze lofzegging betrokken. David zingt niet alleen, nee, David buigt zich naar Gods heiligdom. 'Ik zal mij neerbuigen naar Uw heilig paleis en Uw Naam loven'. David knielt neer in aanbidding. Zijn woorden en zijn daden, de liederen en de gebaren, de innerlijke mens en de uiterlijke mens (de binnenkant en de buitenkant) zijn met elkaar in overeenstemming, want: God moet alle lof ontvangen!

Wat mooi als je zo 2017 ingaat... en niet alleen ingaat, maar ook elke dag weer verder gaat... dat de stappen die je zet,

getekend zullen zijn door het loven van God. Dat elke voetafdruk van u in 2017 een lofzegging op God zal zijn.

Ik merk bij mijzelf dat ik vooral God wil loven op moment dat het heel erg goed met mij gaat. Die momenten dat je gelukkig bent..., dat je iets moois hebt meegemaakt..., dat je weer gezond bent, of weer een baan hebt, of dat het met je kinderen gewoon heel goed gaat. Dan liggen de lofliederen je soms gewoon op de lippen. Maar op andere momenten zijn de woorden om God te loven soms zo heel moeilijk te vinden... en blijft het bij je stil van binnen. Dat kunnen de heel moeilijke perioden van je leven zijn, waarin je het liever wilt uitschreeuwen in plaats van uitjubelen. Maar het kunnen ook de perioden in je leven zijn dat alles gewoon voortkabbelt en er eigenlijk niets bijzonders gebeurt... Ook dan kan het zomaar gebeuren dat je loflied achterwege blijft... en je gewoon van de ene dag overgaat naar de volgende dag. ... Maar daarom is het goed om te bedenken wat 'loven' eigenlijk betekent. Loven, dat is niet: altijd blij en dankbaar zijn. Het zou in sommige gevallen zelfs heel onpastoraal zijn om mensen op te roepen tot dankbaar te zijn. Ook al gebeurt dat wel eens dat mensen elkaar zo proberen te troosten: 'maar je hebt toch nog veel om dankbaar voor te zijn?' Niet doen! ... Loven, dat is niet met een stralend gezicht God bejubelen, terwijl je van binnen misschien huilt, of helemaal leeg bent. Loven, dat is heel eenvoudig: *op God gericht zijn.* God de eer geven. God het centrum van je leven laten zijn... en Hem met je woorden en daden, met je binnenkant en buitenkant laten weten dat Hij heel groot en belangrijk voor jou is.

Loven, dat is daarom een keuze. Het is niet slechts een gevoel dat opborrelt als je heel veel zegeningen in je leven hebt ervaren..., nee, God loven, dat kan zelfs vanuit de donkere diepten van het leven. Zoals je soms in de psalmen zo heel bijzonder opeens een psalmdichter in lofzegging hoort uitbarsten, terwijl het eerst alleen maar over narijheid ging in de psalm. Lofzegging, dat is een keuze. Loven, dat is de keuze maken om je op God te richten... om Hem het centrum van je leven te laten zijn... en om Hem met je binnen- en buitenkant, met je woorden en daden, te laten zien hoe belangrijk en hoe groot God voor je is.

Een theoloog sprak eens over excentrisch leven. Dat is een wat ingewikkeld woord, maar 'excentrisch' betekent: het centrum van je leven, dat ligt buiten: ex (exit) – centrisch. Het centrum van je leven, je hoop, je doel, je verwachting, je verlangen, de zin van je leven... ligt buiten jezelf, ligt buiten je eigen mogelijkheden, idealen en prestaties... het centrum van je leven ligt... *in God.*

Wat zou het mooi zijn, maar wat zou het ook geweldig goed zijn voor jezelf... als u en ik zo onze stappen in 2017 zullen gaan zetten. De eerste stap is al gezet: wij beginnen het jaar niet voor niets in de kerk..., wij zijn hier voor God. Maar ook al de volgende stappen..., laat het stappen zijn voor God. Met God. Tot God. Tot eer van God. Om Hem met je woorden en daden, je gedachten en plannen te loven en te prijzen. 'Ik zal u loven met heel mijn hart'.

En dan zingt David vervolgens over twee prachtige woorden die u gisterenavond ook al in de preek van mijn collega heeft kunnen horen: Gods goedertierenheid en Gods trouw. Gods goedertierenheid en trouw, het refrein van psalm 136. David looft God, vanwege Gods goedertierenheid en trouw. Hij looft God vanwege Gods liefdevolle goedheid... en vanwege Gods betrouwbaarheid en trouw. Die liefde en die trouw van God... die komen tot uiting in Gods beloften. David bezingt Gods beloften. God heeft talloze keren Zijn liefde en trouw uitgesproken tot Zijn volk Israel... en God heeft laten zien dat Hij ook werkelijk betrouwbaar is. Nu, het is mooi om het daarover te hebben, als je zojuist het kerstfeest hebt mogen vieren, want: *het* hoogtepunt waarin Gods trouw is gebleken, is de komst van Jezus. Zoals een oud kerstlied zingt: 'Gods beloften wordt heerlijk vervuld.'

David leeft en zingt vanuit Gods beloften. De vaste ankerpunten waaraan zijn kwetsbare leventje is opgehangen zijn Gods liefdevolle goedheid en Gods trouw, die God

steeds weer Zijn volk op het hart drukt. ... Ik hoop dat u en jij ook steeds tot deze ankerpunten van je leven zullen terugkeren. Misschien wordt het dit jaar wel een heel goed jaar. Maar ja, het kan ook totaal anders gaan. 2017 kan een totaal nieuw begin voor je leven betekenen. Maar het kan ook het einde van je leven worden. Nu, loof God in je leven! Laat Hem het centrum zijn. En houd je aan deze twee ankerpunten vast: Gods goedheid en Gods trouw. Hij heeft het beloofd. En Hij heeft het met Kerst laten zien. Hij heeft je er door de Heere Jezus Zelf deelgenoot van gemaakt: ook u mag door het geloof in Jezus leven van Gods liefde en leven van Gods trouw. Nou, houd dat vast. Als je straks grote stappen in je leven zet. Maar ook als je misschien juist vastloopt. Of iets er tussenin.

David had ook wel reden om God te loven en op God te vertrouwen, want tot twee keer toe zingt hij over een redding door God. Vers 3: 'op de dag dat ik riep, hebt U mij verhoord'. En ook vers 7: 'als ik middenin de benauwdheid verkeer, maakt U mij levend'. Nu, als je meerdere keren wonderlijk gered bent, dan is het ook niet zo moeilijk om te vertrouwen en te geloven, om te danken en te loven... David heeft wat dat betreft misschien ook wel makkelijk spreken..., misschien makkelijker spreken dan u of jij...

Toch wil ik iets hierbij aanstippen, want zo'n gedachtegang die ik nu zelf even oproep, gaat iets te gemakkelijk... Natuurlijk: als je opeens wonderlijk gered bent, dan brengt je in een dat juichstemming. Maar juichen betekent niet altijd God danken. Kijk maar naar een voetbalstadion, juichen hoeft natuurlijk niets met geloof te maken hebben. In een juichstemming verkeren loopt niet altijd uit in een dankgebed. Trouwens, David had, nadat hij wonderlijk was gered, ook achterom kunnen kijken en zich kunnen afvragen: 'waarom moest mij dat nu allemaal overkomen?' Wat ik wil zeggen, dat is dit: God danken, dat is ook een keuze. Danken is evenals loven een keuze. David brengt de narigheid die hij had ondervonden en het moment dat het gelukkig ten goede is gekeerd, hij brengt dat allemaal samen onder de noemer van 'dankbaarheid'. Maar hij had er ook heel andere woorden aan kunnen geven en vragen bij kunnen stellen. Maar David dankte. Dat God het centrum van zijn leven was, deed David op een heel andere manier in het leven staan en het leven doorleven... en het leven beleven..., het bracht hem tot dankbaarheid. Dat leven richting God, dat 'lovende leven'..., dat opende zijn ogen voor die momenten waarop God hem weer oprichtte..., dat liet David die momenten herkennen waarop God hem weer verder hielp..., die momenten dat er een arm om zijn schouder werd geslagen. David mocht daarin iets ervaren van Gods trouw en Gods liefde.

Er valt mij nog iets op aan Davids levensinstelling... Je zou misschien denken dat David door die heel sterke gerichtheid op God zich wat zou afzonderen van de wereld. Dat hij, doordat hij steeds zo met God bezig was, wat minder oog zou hebben voor de dingen om hem heen. Maar het tegendeel blijkt het geval bij David. Want als David heeft uitgeroepen dat hij God met heel zijn hart wil loven..., als hij heeft gezongen over Gods goedheid en trouw... en God heeft gedankt voor Zijn uitredding..., dan klinkt het opeens (vers 4): alle koningen van de aarde zullen U loven HEERE! David ziet het voor zich: Poetin en Trump, samen met Merkel en Theresa May, premier Abe van Japan en president Xi Jinping van China... en al die andere regeringsleiders van het staatsieportret... samen zingen zij uitbundig een loflied op God. Dat is Davids grote verlangen..., ja daar ziet hij naar uit... dat heel de wereld Gods grootheid zal bezingen... dat al die wereldleiders hun volken zullen voorgaan in het prijzen van de allerhoogste Heer. ... Zo op God gericht zijn, zorgt er dus niet voor dat je de wereld om je heen vergeet..., maar zorgt ervoor dat het je verlangen wordt dat heel de wereld mag delen in die liefde en trouw van God. Je wordt niet egocentrisch door zo op God gericht te zijn... in je eigen leven opgesloten... nee, die liefde tot God breekt je hart

open en laat je die ander zien en die wereld om je heen voelen. Ik hoop dat dit ook in 2017 bij u en mij het geval mag zijn. Dat wij in het gericht zijn op God de hele wereld erbij zullen betrekken. Dat in het loven van God de wereld door ons niet zal worden vergeten..., nee juist omgekeerd: dat ons verlangen voor de wereld alleen nog maar groter mag worden... het verlangen dat Gods eer en heerlijkheid in heel de wereld zichtbaar zal worden... en dat wij daar met onze mogelijkheden en onmogelijkheden aan zullen bijdragen.

En wat ik dan zo heel mooi vind... en dan naderen wij al het einde van de psalm... is dat David zichzelf in zijn woorden heel klein maakt voor God. David zingt (vers 6): de HEERE is verheven, toch ziet Hij om naar de nederige, maar de hoogmoedige kent Hij van verre.' David maakt zich klein voor God. Hij boog zich daarom ook, toen hij met zijn gezicht richting de tempel stond. 'Ik zal mij neerbuigen naar Uw paleis' (vers 2). Zowel uiterlijk als innerlijk maakt David zich heel klein voor God. Nederig. En dat horen wij ook in de laatste regel van de psalm: 'laat de werken van Uw handen niet los'. Het is een soort gebed van David: 'U laat toch de werken van Uw handen niet los?!' Davids psalm begon met een lofzegging, een lofprijs... en eindigt met een gebed.

Van lofzegging tot gebed. David is dus op dit moment niet op de toppen van zijn leven, waarbij hij alles aan kan en alles belooft en alles wil..., zoals je wel eens bij mensen ziet die iets geweldigs hebben meegemaakt, een geslaagde operatie of een geweldige carrièreswitch, en die vervolgens beloven alles anders te gaan doen. Nee, David spreidt heel eenvoudig zijn handen uit naar God: 'Heere, laat de werken van Uw handen niet los.' Ik ben en blijf van U afhankelijk. Mijn leven en mijn toekomst zijn in Uw handen. Niets is van mijzelf. Het hangt alles af van Uw genade, van Uw trouw en betrouwbaarheid.

Wat mooi als u en ik die afhankelijkheid van David, die nederigheid, dat kleinmaken voor God in 2017 steeds weer in praktijk zullen brengen. Steeds weer je leven bewust overgeven in handen van God en beseffen dat alles in Zijn handen is..., in de handen van Hem die niet loslaat het werk van Zijn handen.

Mooi hè, zoals David in het leven stond. Ik hoop dat het ook uw en mijn levensinstelling zal zijn voor dit jaar dat nu is begonnen. Dat wij zo tegenover de goden van onze tijd zullen staan, zoals David het uitzoog tegenover de goden: 'er is maar één God Die ik dien, en dat is de God van David!

Ik hoop dat u zo lovend het nieuwe jaar verder zult doorlopen... met deze prachtige levensmelodie. Er zijn natuurlijk heel veel andere melodieën die je kunt kiezen om te volgen. Je moet dus kiezen. Maar wat is deze melodie van David toch mooi:

Het basisakkoord is de lofzegging op God, het loven van God.

De steeds weer terugkerende noten vertolken Gods goedheid en trouw.

De muziek wordt verfraaid door de hoge noten van dankbaarheid.

En de melodie eindigt heel zachtjes in het gebed en de overgave aan God.

Zo mogen wij al zingend het nieuwe jaar doorwandelen...samen een prachtige melodie vasthouden...tot het moment komt dat de aardse melodie wordt overgenomen door de hemelse melodie, die nog veel mooier zal klinken.

